

SIDNEY and BEATRICE WEBB. **English local government.** III—IV. London 1908. Longmans and Co. 25 sh.

I det foreliggende Værk fortsætter de to kendte socialhistoriske Forfattere deres omfattende Beskrivelse af det gammelengelske Forvaltningsvæsen i Tidsrummet fra 1689 til 1835. Som det maaske vil erindres, udkom de to første Bind af dette opsigtvækkende Arbejde i Efteraaret 1906 og omhandlede meget interessant Sogne- og Grevskabsstyrelsen.*) I de tvende nyudkomne Bind, der helt igennem præges af den samme tiltalende Grundighed og sprudlende Liv som de foregaaende, gøres der nu udførlig Rede for de forskellige Slags Købstæders Styrelse, hvorunder ogsaa »City of London« er medtaget. De Kategorier af Selvstyre, der her nærmere belyses, er henholdsvis Domæneflækkerne (manorial boroughs) og de egentlige Købstæder (municipal boroughs), som begge i større eller mindre Grad hørte udenfor Grevskabsstyrelsens Omraade. Det oplyses saaledes, at de fleste Købstæder havde en egen Politistyrke samt egne Fredsdommere og Byretter, ligesom Beboerne af Domænegodserne (manors) havde deres særlige Civildomstole. Købstadkommunalbestyrelsen (municipal corporation) havde som oftest et vidtstrakt Arbejdsomraade under sig af højst forskellige Anliggender vedrørende Huse, Døkker, Slagterier og Markeder, forskellige Slags Skatter og Afgifter o. a. l. Største Delen af de Forretninger, der paa sin Side paa- hylede Bestyrelsen af Domæneflækken med det tilhørende Jordegods, knyttede sig hovedsagelig til Udøvelsen af de mangfoldige Domænerettigheder over Mark og Skov, saasom Svinefødning, Engpasning, Tilsyn med den fælles Græsningsret og den tilliggende Ødemark samt allehaande løbende Forretninger angaaende det dengang almindelig fremherskende Jordfællesskab. Medens paa den ene Side de egentlige Købstæder indbyrdes frembød et broget Virvar af Uensartethed i Henseende baade til retlig Or-

*) Nationaløkonomisk Tidsskrift 1907 Side 392 ff.

SIDNEY and BEATRICE WEBB. **English local government.** III—IV. London 1908. Longmans and Co. 25 sh.

I det foreliggende Værk fortsætter de to kendte socialhistoriske Forfattere deres omfattende Beskrivelse af det gammelengelske Forvaltningsvæsen i Tidsrummet fra 1689 til 1835. Som det maaske vil erindres, udkom de to første Bind af dette opsigtvækkende Arbejde i Efteraaret 1906 og omhandlede meget interessant Sogne- og Grevskabsstyrelsen.*) I de tvende nyudkomne Bind, der helt igennem præges af den samme tiltalende Grundighed og sprudlende Liv som de foregaaende, gøres der nu udførlig Rede for de forskellige Slags Købstæders Styrelse, hvorunder ogsaa »City of London« er medtaget. De Kategorier af Selvstyre, der her nærmere belyses, er henholdsvis Domæneflækkerne (manorial boroughs) og de egentlige Købstæder (municipal boroughs), som begge i større eller mindre Grad hørte udenfor Grevskabsstyrelsens Omraade. Det oplyses saaledes, at de fleste Købstæder havde en egen Politistyrke samt egne Fredsdommere og Byretter, ligesom Beboerne af Domænegodserne (manors) havde deres særlige Civildomstole. Købstadkommunalbestyrelsen (municipal corporation) havde som oftest et vidtstrakt Arbejdsomraade under sig af højst forskellige Anliggender vedrørende Huse, Døkker, Slagterier og Markeder, forskellige Slags Skatter og Afgifter o. a. l. Største Delen af de Forretninger, der paa sin Side paa- hylede Bestyrelsen af Domæneflækken med det tilhørende Jordegods, knyttede sig hovedsagelig til Udøvelsen af de mangfoldige Domænerettigheder over Mark og Skov, saasom Svinefødning, Engpasning, Tilsyn med den fælles Græsningsret og den tilliggende Ødemark samt allehaande løbende Forretninger angaaende det dengang almindelig fremherskende Jordfællesskab. Medens paa den ene Side de egentlige Købstæder indbyrdes frembød et broget Virvar af Uensartethed i Henseende baade til retlig Or-

*) Nationaløkonomisk Tidsskrift 1907 Side 392 ff.

ganisation og faktisk Magtfulde. stiller Forholdet sig paa den anden Side saa, at der ikke retslig set lader sig paavise noget bestemt typisk Skelnemærke mellem de egentlige Købstæder og de bymæssig bebyggede Domæneflækker. Disse var jo saa godt som avtonome, og naar Forfatterne som retsstiftende Kriterium for en saadan Sondring henviser til Rettigheden til at ansætte Fredsdommere, er dette Kendemærke kun haltende og upaalideligt. Ulige mere typisk værdifuldt og opklarende for det ommeldte Spørgsmaals rette Besvarelse synes det derimod at være, at fæstne Opmærksomheden ved Forskellen mellem de paagældende Organisationers ledende Kræfter. For Domæneflækkens Vedkommende udgjordes disse af selvstændige Borgere, der vederlagsfrit forrettede Tjeneste efter Tur paa Grundlag af det tvungne Ombudssystem, medens i Købstæderne det forefaldende Arbejde udførtes af lønnet Betjening efter nærmere Ordre og Tilsyn fra Kommunalbestyrelsens Side. Mange af hin Tids Købstæder, der besad Korporationsret, førte en ren Skintilværelse og kunde i deres hensygnende Tilstand rettest sammenlignes med forældede Fortidslevninger, der kunstigt holdtes i Live ved deres Privilegium paa at sende Repræsentanter til Parlamentet. Almindeligvis var Købstadbestyrelsen oligarkisk sammensat, idet der som Regel kun aabnedes Adgang til at indtræde i Raadet eller Korporationen gennem det saakaldte Æresborgerskab (freedom of the city-borough). Dette Æresborgerskab kunde igen opnaas paa forskellig Vis, saasom for udviste Tjenesteydelser, ved ligefrem Køb, ved Gave eller som Følge af at besidde Grundejendom i Købstaden samt endelig ogsaa ved at være Medlem af et lokalt Laug. Borgmesterværdigheden var særdeles højt anset og forlenet med en udstrakt Myndighed i alle stedlige Anliggender.

Endelig skal endnu blot fremhæves, at Forfatterne afslutter nærværende 2 Bind af Undersøgelsen af det lokale Forvaltningsvæsen med en Oversigt over den store Købstadkommunalreforms Tilblivelseshistorie.

A. van Mehren Levinsen.